

На основу члана 315. тачка 3. Устава Социјалистичке Федеративне Републике Југославије,
Председништво Социјалистичке Федеративне Републике Југославије издаје

Указ о проглашењу Закона о ратификацији Конвенције Међународне организације рада број 156 о једнаким могућностима и третману за раднике и раднице (радници са породичним обавезама)

Проглашава се Закон о ратификацији Конвенције Међународне организације рада број 156 о једнаким могућностима и третману за раднике и раднице (радници са породичним обавезама), који је усвојила Скупштина СФРЈ, на седници Савезног већа од 25. јуна 1987. године и на седници Већа република и покрајина од 30. јуна 1987. године.

П. бр. 716

30. јуна 1987. године

Београд

Председник
Председништва СФРЈ,
Лазар Мојков, с.р.

Председник
Скупштине СФРЈ,
др **Марјан Рожич**, с.р.

Закон о ратификацији Конвенције Међународне организације рада број 156 о једнаким могућностима и третману за раднике и раднице (радници са породичним обавезама)

Закон је објављен у "Службеном листу СФРЈ -
Међународни уговори", бр. 7/87 од 3.7.1987. године.

Члан 1

Ратификује се Конвенција Међународне организације рада број 156 о једнаким могућностима и третману за раднике и раднице (радници са породичним обавезама), усвојена на 67 заседању Генералне конференције Међународне организације рада, 23. јуна 1981. године у оригиналну на енглеском и француском језику.

Члан 2

Текст Конвенције у оригиналну на енглеском језику и преводу на српскохрватском језику гласи:

КОНВЕНЦИЈА БРОЈ 156 О ЈЕДНАКИМ МОГУЋНОСТИМА И ТРЕТМАНУ ЗА РАДНИКЕ И РАДНИЦЕ (РАДНИЦИ СА ПОРОДИЧНИМ ОБАВЕЗАМА)

Генерална конференција Међународне организације рада,

Коју је у Женеви сазвао Административни савет Међународног бироа рада и која се састала на свом 67 заседању 3. јуна 1981. године,

Примајући к знању Филаделфијску декларацију о циљевима и задацима Међународне организације рада, која признаје да "сва људска бића, без обзира на расу, веру или пол, имају право да постижу свој материјални напредак и свој духовни развој у условима слободе и достојанства, економске сигурности и једнаких могућности",

Примајући к знању одредбе Декларације о једнаким могућностима и третману за жене раднице и Резолуције о акционом плану ради унапређења једнаких могућности и третмана за жене раднице, које је усвојила Међународна конференција рада 1975. године,

Примајући к знању одредбе међународних конвенција и препорука о раду чији је циљ да се обезбеде једнаке могућности и третман за раднике и раднице, на име Конвенције и Препоруке о дискриминацији у погледу запослења и занимања, 1958. године и осмог дела Препоруке о развоју људских ресурса, 1975. године,

Подсећајући да Конвенција о дискриминацији у погледу запослења и занимања, 1958. године не предвиђа изричito разлике које се праве на бази породичних обавеза и сматрајући да су у овом погледу потребне допунске норме,

Примајући к знању одредбе Препоруке о запошљавању жена са породичним обавезама, 1965. године и имајући у виду промене до којих је дошло од њеног усвајања,

Констатујући да су инструменте о једнаким могућностима и третману за мушкарце и жене усвојиле и Уједињене нације и друге специјализоване агенције и подсећајући, посебно, на 14 став преамбуле Конвенције Уједињених нација о елиминисању свих облика дискриминације жена, 1979. године, којим се каже да су државе потписнице "свесне да је промена у традиционалној улози мушкатаца и жена у друштву и у породици потребна да би се постигла пуна једнакост између мушкатаца и жена",

Признавајући да су проблеми радника са породичним обавезама аспекти ширих питања која се односе на породицу и друштво и о којима треба водити рачуна у националним политикама,

Увиђајући да је потребно да се обезбеде стварно једнаке могућности и једнак третман радника и радница са породичним обавезама и тих радника са осталим радницима,

Сматрајући да су многи проблеми с којима су сви радници сукочени већи када је реч о радницима са породичним обавезама и признајући потребу да се побољшају услови ових других, како мерама које одговарају њиховим посебним потребама тако и мерама које треба да побољшају услове радника уопште,

Пошто је одлучила да усвоји одређене предлоге једнаким могућностима и једнаком третману радника и радница, радника са породичним обавезама, што је 5 тачка дневног реда заседања и

Пошто је решила да ови предлози узму облик међународне конвенције,

усваја 23. јуна 1981. године следећу конвенцију, која се може назвати Конвенција о радницима са породичним обавезама, 1981. године

Члан 1

1. Ова конвенција се примењује на раднике и раднице са обавезама према њиховој деци коју издржавају, када им те обавезе ограничавају могућност да се припреме за економску активност, укључује у њу, учествују у њој или напредују.

2. Одредбе ове конвенције примењиваће се исто тако и на раднике и раднице са обавезама према другим члановима њихове уже породице којима је несумњиво потребна њихова нега или помоћ, када им те обавезе ограничавају могућност да се припреме, за економску активност, укључује у њу, учествују у њој или напредују.

3. За сврхе ове конвенције, изрази "издржавано дете и други члан уже породице коме је несумњиво потребна нега или помоћ" означавају лица дефинисана као таква у свакој земљи на један од начина наведених у члану 9 ове конвенције.

4. Радници из ст. 1 и 2 овог члана у даљем тексту су "радници са породичним обавезама".

Члан 2

Ова конвенција примењује се на све гране привредне делатности и на све категорије радника.

Члан 3

1. Ради постизања стварне једнакости у погледу могућности и третмана радника и радница, свака чланица треба да постави као циљ своје националне политike да се лицима са породичним обавезама која раде или желе да раде омогући да искористе своје право на то, а да не буду подвргнута дискриминацији и, ако је то могуће без конфликта између њиховог запослења и породичних обавеза.

2. За сврхе из става 1 овог члана израз "дискриминација" значи дискриминацију у погледу запослења и занимања према дефиницији из чл. 1 и 5 Конвенције о дискриминацији у погледу запослења и занимања, 1958. године.

Члан 4

Ради постизања стварне једнакости у погледу могућности и третмана радника и радница, треба предузети све мере сагласне националним условима и могућностима:

(а) да се радницима са породичним обавезама омогући да користе своје право слободног избора запослења,

(б) да се води рачуна о њиховим потребама у погледу услова запослења и социјалне заштите.

Члан 5

Треба и даље предузимати све мере које су у складу са националним условима и могућностима:

(а) да се узму у обзир потребе радника са породичним обавезама у области друштвеног планирања,

(б) да се развију или унапреде друштвене службе, јавне или приватне, као што су службе и установе за бригу о деци и за помоћ породици.

Члан 6

Надлежни органи власти и тела у свакој земљи треба да предузму одговарајуће мере за унапређење информисања и образовања како би јавност боље схватила принцип једнаких могућности и третмана радника и радница и проблеме радника са породичним обавезама и како би се створила клима која доприноси решавању ових проблема.

Члан 7

Треба предузети све мере сагласне националним условима и могућностима, укључујући и мере у области професионалне оријентације и обуке, којима би се радницима са породичним обавезама омогућило да постану и остану саставни део радне снаге, као и то да се поново укључе у рад после одсуства због тих обавеза.

Члан 8

Породичне обавезе не смеју, као такве, да представљају ваљан разлог за престанак радног односа.

Члан 9

Одредбе ове конвенције могу се примењивати кроз законе, односно прописе, колективне споразуме, прописе о радним односима, арбитражне и судске одлуке или њиховим комбиновањем или на неки други одговарајући начин у складу са националном праксом, водећи рачуна о националним условима.

Члан 10

1. Одредбе ове конвенције могу се примењивати у етапама ако је потребно, водећи рачуна о националним условима, с тим да се мере које су у ту сврху предузете у сваком случају примењују на све раднике обухваћене ставом 1 члана 1.

2. Свака чланица које ратификује ову конвенцију треба да у првом извештају о примени Конвенције, који се подноси на основу члана 22 Устава Међународне организације рада, наведе да ли и како намерава да користи могућност која се пружа ставом 1 овог члана, а да у каснијим извештајима наведе у којој мери је Конвенција у том погледу примењена или се предлаже да се примени.

Члан 11

Организације послодаваца и радника имају право да учествују, у складу са националним условима и праксом, у разради и примени мера чији је циљ спровођење у дело одредаба ове конвенције.

Члан 12

Формална ратификација ове конвенције доставља се генералном директору Међународног бироа рада ради регистрације.

Члан 13

1. Ова конвенција обавезује само оне чланице Међународне организације рада чију је ратификацију регистровао генерални директор.

2. Она ступа на снагу 12 месеци од датума када је генерални директор регистровао ратификације две чланице.

3. После тога, ова конвенција за сваку чланицу ступа на снагу 12 месеци од датума регистраовања њене ратификације.

Члан 14

1. Чланица која је ратификовала ову конвенцију може да је откаже по истеку десет година од датума када је Конвенција први пут ступила на снагу, једним актом који се доставља генералном директору Међународног бироа рада ради регистрације. То отказивање ступа на снагу по истеку једне године од датума његове регистрације.

2. Свака чланица која је ратификовала ову конвенцију и која у току године која следи после истека периода од десет година поменутог у претходном ставу не искористи право на отказивање предвиђено овим чланом, биће обавезна за следећи период од десет година, а после тога може да откаже ову конвенцију по истеку сваког десетогодишњег периода под условима предвиђеним овим чланом.

Члан 15

1. Генерални директор Међународног бироа рада треба да обавести све чланице Међународне организације рада о регистровању свих ратификација и отказивања које су му доставиле чланице организације.

2. Када буде обавештавао чланице Организације о регистровању друге ратификације која му је достављена, генерални директор ће скренути пажњу чланицама Организације на датум ступања Конвенције на снагу.

Члан 16

Генерални директор Међународног бироа рада доставља генералном секретару Уједињених нација, ради регистрације, у складу са чланом 102 Повеље Уједињених нација, све податке о свим ратификацијама и отказивањима које је он регистровао у складу са одредбама претходних чланова.

Члан 17

Онда када то буде сматрао за потребно, Административни совет Међународног бироа рада поднеће Генералној конференцији извештај о примени ове конвенције и размотриће да ли је пожељно да се на дневни ред Конференције стави питање њене целовите или делимичне ревизије.

Члан 18

1. Ако Конференција усвоји нову конвенцију којом се ревидира ова конвенција, у целини или делимично, и ако се новом конвенцијом не предвиђа другачије.

(а) ратификација од стране неког члана нове конвенције којом се врши ревизија повлачи ipso jure непосредно отказивање ове конвенције, без обзира на одредбе члана 14, ако и када нова конвенција којом се врши ревизија ступа на снагу,

(б) од датума ступања на снагу нове конвенције којом се врши ревизија, ова конвенција престаје да буде отворена за ратификацију од стране чланица.

2. Ова конвенција у сваком случају остаје на снази у свом садашњем облику и садржају за оне чланице које су је ратификовале, али нису ратификовале конвенцију којом се врши ревизија.

Члан 19

Енглеска и француска верзија текста ове конвенције подједнако су веродостојне.

Председник Конференције, Генерални директор
Алиун Диањ, с.р. Међународног бироа рада,
Франсис Бланшар, с.р.

Члан 3

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу СФРЈ - Међународни уговори".